

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 27.5.2015
COM(2015) 286 final

2015/0125 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

1.1. Evropska agenda o migracijah

Evropska komisija je 13. maja 2015 predstavila celovito evropsko agendo o migracijah¹, v kateri je opredelila takojšnje ukrepe, ki jih bo predlagala za odziv na krizne razmere v Sredozemlju, pa tudi srednje- in dolgoročne pobude za strukturne rešitve, s katerimi bi se zagotovilo boljše upravljanje vseh vidikov migracij.

Komisija je v okviru takojšnjih ukrepov napovedala, da bo do konca maja predlagala mehanizem za sprožitev sistema odzivanja na izredne razmere na podlagi člena 78(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Ugotovitve v agendi potrjujejo, da se azilni sistemi držav članic danes soočajo s pritiskom brez primere ter da je prihodov, zlasti v najbolj obremenjene države članice, toliko, da so njihove zmogljivosti za sprejemanje in obravnavanje teh primerov že tako izredno obremenjene. V skladu z napovedmi iz agende naj bi predlog za sprožitev sistema odzivanja iz člena 78(3) vključeval tudi sistem začasne porazdelitve oseb, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, da se zagotovi pravična in uravnotežena udeležba vseh držav članic pri teh skupnih prizadevanjih. Priloga k agendi vsebuje ključ za porazdelitev, ki temelji na tam opredeljenih merilih, kot so BDP, število prebivalcev, stopnja brezposelnosti ter preteklo število prosilcev za azil in ponovno naseljenih beguncev.

V agendi je poudarjeno, da mora ta hitri odziv na trenutne krizne razmere v Sredozemlju služiti kot zgled za odzivanje EU na prihodnje krize, ne glede na to, kateri del skupne zunanje meje se znajde pod pritiskom, od vzhoda do zahoda ter od severa do juga.

1.2. Uporaba člena 78(3) Pogodbe v zvezi z Italijo in Grčijo

Z vidika skupne azilne politike določa člen 78(3) Pogodbe posebno pravno podlago za ravnanje v izrednih razmerah. V skladu z navedenim členom lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom sprejme začasne ukrepe v korist ene ali več držav članic, ki se soočajo z izrednimi razmerami zaradi nenadnega prihoda državljanov iz tretjih držav. Začasni ukrepi iz člena 78(3) se sprejmejo le izjemoma. Uporabiti jih je mogoče šele, ko je dosežen določen prag nujnosti ukrepanja in resnosti težav, ki jih je v azilnem sistemu ene ali več držav članic povzročil nenaden prihod državljanov tretjih držav.

Evropska agenda o migracijah, nedavna izjava Evropskega sveta² in resolucija Evropskega parlamenta³, ki so bile predstavljene po nedavnih tragičnih dogodkih v Sredozemlju, so si enotne glede posebnih in nujnih potreb, ki jih imajo najbolj obremenjene države članice, ter glede potrebe po okrepljeni notranji solidarnosti in predlogih za konkretne ukrepe v podporo najbolj prizadetim državam članicam.

Statistični podatki o številu nezakonitih prihodov državljanov tretjih držav v države članice v letih 2014 in 2015, vključno z osebami, za katere se zdi, da nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, potrjujejo, da se trenutno dve državi članici, in sicer Italija in Grčija, soočata z izjemnim migracijskim pritiskom.

Po podatkih agencije Frontex sta bili migracijski poti na osrednjem in vzhodnem Sredozemlju leta 2014 dejansko glavni območji nezakonitih prehodov meje v EU in sta predstavljali več

¹ COM(2015) 240 final, 13.5.2015.

² Posebno zasedanje Evropskega sveta (23. aprila 2015), Izjava, EUCO 18/15.

³ P8_TA(2015)0176, 28. april 2015.

kot 75 % vseh nezakonitih prehodov meje v EU. Leta 2014 je samo v Italijo nezakonito vstopilo več kot 170 000 migrantov, kar je 277-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013. Trend enakomernega naraščanja je bilo opaziti tudi v Grčiji, v katero je nezakonito vstopilo več kot 50 000 migrantov, kar je 153-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013. Statistični podatki za prve mesece leta 2015 jasno potrjujejo nadaljevanje tega trenda v Italiji. Tudi v Grčiji se je število nezakonitih prehodov meje v prvem četrtletju leta 2015 močno povečalo, in sicer to število ustreza več kot polovici vseh nezakonitih prehodov meje v letu 2014 (skoraj 28 000 nezakonitih prehodov v prvih štirih mesecih leta 2015 v primerjavi s skupaj skoraj 55 000 tovrstnimi prehodi v letu 2014). Velik del migrantov z neurejenim statusom, odkritih v teh dveh regijah, predstavljajo državljani držav, katerih prošnje za mednarodno zaščito v EU se po podatkih Eurostata pogosto ugodno rešijo (leta 2014 so Sirci in Eritrejci, katerih prošnje se na ravni EU ugodno rešijo v več kot 75 % primerov, predstavljali več kot 40 % tovrstnih migrantov v Italiji in več kot 50 % v Grčiji).

Po podatkih Eurostata je leta 2014 v Italiji za mednarodno zaščito zaprosilo 64 625 oseb, kar je 143-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013, ko je bilo tovrstnih prosilcev 26 920. Grčija je z 9 430 prosilci beležila manjši porast števila prošenj (15-odstotno povečanje).

Po podatkih agencije Frontex je bila leta 2014 pomembna migracijska pot v EU tudi zahodna balkanska pot s 43 357 nezakonitimi prehodi meje (tj. 15 % vseh nezakonitih prehodov meje v EU). Vendar večina migrantov, ki vstopijo po tej poti, niso migranti, ki bi *prima facie* potrebovali mednarodno zaščito, pri čemer 51 % teh migrantov predstavljajo kosovski Albanci.

Ob konfliktih, ki potekajo v neposredni sosesčini Italije in Grčije, bosta ti državi zaradi svoje geografske lege še nekaj časa bolj izpostavljeni kot druge države članice in pričakuje se, da bo tudi v prihodnje na njuni ozemlji prihajalo več migrantov kot kdaj koli prej. Poleg povečanega migracijskega pritiska, ki je posledica teh zunanjih dejavnikov, so zaradi obstoječih strukturnih pomanjkljivosti v azilnih sistemih Italije in Grčije dodatno omejene njune zmožnosti za ustrezno odzivanje na ta izjemno velik pritisk.

Trenutno ni videti, da bi se katera koli druga država članica srečevala z enakimi izrednimi razmerami kot Italija in Grčija, to je s podobnim množičnim prihodom migrantov, ki vstopijo nezakonito in od katerih jih večina nedvomno potrebuje mednarodno zaščito, v kombinaciji z veliko ranljivostjo azilnega sistema.

Trenutna migracijska slika v Italiji in Grčiji je tako brez primere v EU, pritisk na njune zmogljivosti za obravnavo prošenj za mednarodno zaščito ter zagotavljanje ustreznih pogojev za sprejem in možnosti vključevanja za osebe, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, pa od vseh drugih držav članic zahteva, da pokažejo solidarnost.

Komisija bo z vidika razvoja migracijskih tokov še naprej pozorno spremljala razmere v vseh državah članicah, tudi na Malti, ki se je zaradi podobne geografske lege, kot jo imata Italija in Grčija, v preteklosti že srečala s primerljivimi izrednimi razmerami. Podobne ukrepe bo torej mogoče uporabiti tudi za države članice, ki bi se v prihodnosti zaradi nenadnega prihoda državljanov tretjih držav znašle v izrednih razmerah.

2. POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI

Ta predlog predstavlja odziv na trenutno krizo na področju azila v Italiji in Grčiji. Da bi se preprečilo nadaljnje zaostrovanje azilne krize v teh dveh državah in da bi se jima zagotovila učinkovita podpora, je morala Komisija ukrepati hitro in čim prej predstaviti predlog na podlagi člena 78(3) Pogodbe, da bi ga lahko Svet hitro sprejel ter bi države članice čim prej začele izvajati začasne ukrepe v korist Italije in Grčije.

Institucije EU in ključni akterji so že izrazili svoja splošna stališča o tej problematiki. Evropski svet se je z izjavo z dne 23. aprila 2015 zavezal k preučitvi možnosti za organizacijo nujnih premestitev med vsemi državami članicami na prostovoljni osnovi. Evropski parlament je v resoluciji z dne 28. aprila 2015 Svet pozval, naj resno razmisli o možnosti uporabe člena 78(3) Pogodbe.

Visoki komisar Združenih narodov za begunce (UNHCR)⁴ je pozval EU, naj se zaveže k instrumentom solidarnosti znotraj EU, zlasti v podporo Grčiji in Italiji, vključno s premestitvijo sirskih beguncev, ki so rešeni na morju, v različne države po Evropi na podlagi pravičnega porazdelitvenega sistema. Tudi sektor nevladnih organizacij je izrazil svoja stališča o vprašanju premestitve oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito⁵.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

3.1. Povzetek predlaganih ukrepov

Cilj predloga je uvesti začasne ukrepe na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije, da bi se lahko ti državi učinkovito spoprijeli s trenutnim množičnim prihodom državljanov tretjih držav na njuni ozemlji, zaradi česar sta njuna azilna sistema pod pritiskom.

Ukrepi iz tega sklepa pomenijo začasno odstopanje od merila iz člena 13(1) Uredbe (EU) št. 604/2013 in postopkovnih korakov, vključno z roki iz členov 21, 22 in 29 navedene uredbe. Pravni in postopkovni zaščitni ukrepi iz Uredbe (EU) št. 604/2013, vključno s pravico do učinkovitega pravnega sredstva, se še naprej uporabljajo za prosilce, za katere se uporablja ta sklep.

V skladu s členom 78(3) morajo biti ukrepi, ki se lahko sprejmejo v korist države članice, začasni. Da pa bi ti ukrepi imeli konkreten učinek v praksi ter Italijo in Grčijo resnično podpirali pri obvladovanju množičnega prihoda migrantov, njihovo trajanje ne bi smelo biti prekratko. Zato je predlagano, da se začasni ukrepi uporabljajo 24 mesecev od datuma začetka veljavnosti tega sklepa.

Začasni ukrepi iz tega predloga se v prvi vrsti navezujejo na premestitev prosilcev za mednarodno zaščito, za katere se *prima facie* zdi, da nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, iz Italije in Grčije v druge države članice.

Države članice, ki so v predlogu opredeljene kot „države članice premestitve“, prevzamejo odgovornost za obravnavo prošelj oseb, ki bodo vanje premeščene. Te prošnje se obravnavajo v skladu s pravili iz Direktive 2011/95/EU in Direktive 2005/85/ES ter, od 20. julija 2015, Direktive 2013/32/EU, ki bo nadomestila Direktivo 2005/85/ES. Sprejemni pogoji se zagotavljajo v skladu s pravili iz Direktive 2003/9/ES ter, od 20. julija 2015, Direktive 2013/33/EU, ki bo nadomestila Direktivo 2003/9/ES.

V predlogu sta številčno opredeljena cilja za premestitev prosilcev iz Italije (24 000) in Grčije (16 000), prilogi pa vsebujeta ključa za porazdelitev, v skladu s katerima je določeno število prosilcev, ki bodo iz teh držav premeščeni v posamezne druge države članice. Ta številčna cilja sta opredeljena glede na delež vseh oseb, ki so v zadnjem letu nezakonito prestopile mejo z Italijo oziroma z Grčijo ter nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito. Pri tem je bilo upoštevano tudi močno povečanje števila nezakonitih prehodov meje z Grčijo v obdobju med januarjem in aprilom 2015 v primerjavi z enakim obdobjem leto poprej. Predlaga se, da Italija

⁴ Predlogi UNHCR iz marca 2015 za odziv na sedanje in prihodnje prihode prosilcev za azil, beguncev in migrantov, ki v Evropo prispejo po morju: <http://www.refworld.org/docid/55016ba14.html>.

⁵ Glej na primer akcijski načrt v desetih točkah, ki ga je 23. aprila 2015 objavil Evropski svet za begunce in izgnance (ECRE) in je namenjen preprečevanju izgube življenj na morju: www.ecre.org.

in Grčija ne sodelujeta kot državi, v kateri bodo prosilci premeščeni. Iz Italije in Grčije bi bilo treba premestiti skupaj 40 000 prosilcev, kar ustreza približno 40 % vseh prosilcev za azil, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito in so v ti državi nezakonito vstopili v letu 2014. Ukrep premestitve, ki se predlaga s tem sklepom, torej pomeni pravično delitev bremena med Italijo in Grčijo na eni strani ter drugimi državami članicami na drugi.

Za uporabo postopka premestitve v skladu s tem sklepom veljata dve omejitvi.

Prvič, ta sklep se bo uporabljal le v zvezi s prosilci, ki, *prima facie*, nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito. Ti prosilci so v predlogu opredeljeni kot državljani držav, za katere povprečna stopnja ugodno rešenih prošenj za mednarodno zaščito v EU, kakor jo je izračunal Eurostat, znaša več kot 75 %.

Drugič, ta sklep se bo uporabljal le v zvezi s prosilci, za katere bi bili v skladu z merili za sprejem iz Uredbe (EU) št. 604/2013 načeloma odgovorni Italija ali Grčija. S tem se zagotavlja, da se bo Uredba (EU) št. 604/2013 še naprej uporabljala v zvezi s prosilci, ki so prisotni na ozemljih Italije in Grčije in za katere bi bila glede na eno od objektivnih meril iz omenjene uredbe (npr. prisotnost družinskih članov v drugi državi članici) odgovorna druga država članica. To vključuje tudi prosilce, za katere je stopnja ugodno rešenih prošenj nad 75 %. Ti prosilci bi bili zato v drugo državo članico premeščeni na podlagi Uredbe (EU) št. 604/2013 in ne v okviru začasnih ukrepov iz tega predloga. Hkrati se Uredba (EU) št. 604/2013 še naprej uporablja tudi v zvezi z osebami, ki niso bile premeščene v okviru tega programa in jih druge države članice lahko vrnejo v Italijo. V zvezi z zadnje navedenim je položaj Grčije drugačen, saj sta sodba Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi *M.S.S. proti Belgiji in Grčiji* ter poznejša sodba Sodišča Evropske unije v zadevi *N.S. proti Združenemu kraljestvu* potrdili obstoj sistemskih pomanjkljivosti v azilnem postopku in v pogojih sprejema prosilcev za azil v Grčiji, zaradi česar so države članice začasno prekinile predaje Grčiji v skladu z dublinsko uredbo.

Predlog določa preprost postopek premestitve, da se zagotovi hiter transfer zadevnih oseb v državo članico premestitve. V ta namen vsaka država članica določi nacionalno kontaktno točko ter o njej obvesti druge države članice in Evropski azilni podporni urad (EASO). Italija in Grčija ob podpori EASO in po potrebi uradnikov za zvezo iz držav članic v rednih časovnih presledkih določita prosilce, ki bi jih bilo mogoče premestiti, pri čemer imajo prednost ranljivi prosilci. Nato kontaktnim točkam v drugih državah članicah in EASO sporočita natančne številčne podatke o prosilcih, ki bi jih bilo mogoče premestiti. Druge države članice sporočijo število prosilcev, ki se lahko takoj premestijo na njihovo ozemlje, in morebitne druge pomembne informacije, na primer v zvezi s sprejemom družin ali ranljivih prosilcev. Italija in Grčija nato sprejmeta formalno odločitev o premestitvi za vsakega posameznega prosilca ter ga z njo seznani. Predlog podrobneje določa, da se prosilce, za katere se v skladu z obveznostmi iz člena 9 Uredbe (EU) št. 603/2013 zahteva odvzem prstnih odtisov, lahko premesti šele po tem, ko so jim bili ti odvzeti. Hkrati pa imajo države članice še naprej pravico zavrniti, da se vanje premesti prosilec, v zvezi s katerim obstajajo resni pomisleki glede državne varnosti ali javnega reda. V skladu s predlogom morajo biti vsi postopkovni koraki izvedeni čim prej, prosilec pa mora biti vsekakor premeščen najpozneje v enem mesecu od dneva, ko je bil določen kot prosilec, ki se premesti. Predlog poleg tega določa, da se lahko države članice za izvedbo postopka premestitve odločijo v Italijo in Grčijo napotiti uradnike za zvezo.

Za učinkovito izvajanje predlaganih začasnih ukrepov bosta nedvomno potrebna popolna zavezanost in resnično sodelovanje držav članic v okviru usklajene podpore, ki jo bo zagotavljal EASO.

Poleg premestitve se predlagajo tudi drugi podporni ukrepi, ki se bodo Italiji in Grčiji zagotavljali na kraju samem. Predlog zlasti določa, da bodo druge države članice Italiji in Grčiji zagotavljale okrepljeno podporo, ki jo bodo koordinirali EASO in druge pristojne agencije. Cilj je, da se Italiji in Grčiji zagotovi pomoč zlasti pri razvrščanju in v začetni fazi obravnave prošelj, pa tudi pri izvajanju postopka premestitve v skladu s tem predlogom (zlasti z zagotavljanjem informacij in posebne podpore za zadevne osebe ter s praktičnimi ureditvami za izvedbo premestitev).

S predlogom se poleg tega za Italijo in Grčijo uvaja obveznost, da Komisiji predložita časovni načrt, ki vključuje ustrezne ukrepe na področju azila, prvega sprejema in vračanja za krepitev zmogljivosti, kakovosti in učinkovitosti njunih sistemov na teh področjih kot tudi ukrepe za zagotovitev ustreznega izvajanja tega sklepa. Komisija ima v skladu s tem predlogom možnost, da pod določeni pogoji zamrzne uporabo tega sklepa.

Predlog vključuje posebna jamstva in obveznosti za prosilce, v zvezi s katerimi se sprejme odločitev o premestitvi v drugo državo članico. Določa pravico do prejetja informacij o postopku premestitve, pravico do seznanjenosti z odločitvijo o premestitvi, v kateri mora biti navedena država članica premestitve, in pravico do premestitve skupaj z družinskimi člani v isto državo članico premestitve. Opozarja tudi na obveznost, da se pri določanju države članice premestitve prednostno upoštevajo otrokove koristi. To med drugim pomeni, da morata Italija in Grčija drugim državam članicam sporočiti, da je posameznik, ki bo premeščen, mladoletnik brez spremstva, in skupaj z državo članico, ki je pokazala interes za premestitev mladoletnika, poskrbeti, da se pred premestitvijo opravi ocena otrokove koristi v skladu s Splošno opombo št. 14 (2013) Odbora ZN za otrokove pravice o otrokovi pravici, da se prednostno upoštevajo njegove koristi⁶. Predlog opozarja tudi na posledice sekundarnega gibanja prosilcev ali upravičencev do mednarodne zaščite, ki so bili premeščeni na podlagi trenutno veljavnega prava EU, tj. na posledice v primerih, da te osebe brez dovoljenja vstopijo na ozemlje države članice, ki ni odgovorna (v tem primeru, ki ni država članica premestitve).

Predlog omenja možnost, ki izhaja iz člena 78(3) Pogodbe, da Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom sprejme začasne ukrepe v korist katere koli druge države članice poleg Italije in Grčije, ki bi se zaradi nenadnega prihoda državljanov tretjih držav znašla v podobnih izrednih razmerah. Poleg tega predlog določa, da takšni začasni ukrepi po potrebi vključujejo zamrznitev obveznosti zadevne države članice, ki so ji naložene s tem sklepom.

Predlog določa, da so ukrepi premestitve iz tega sklepa upravičeni do finančne podpore iz Sklada za azil, migracije in vključevanje, ustanovljenega z Uredbo (EU) št. 516/2014. V ta namen države članice za vsakega prosilca za mednarodno zaščito, ki se vanje premesti iz Italije ali Grčije, prejmejo pavšalni znesek 6 000 EUR. Ta finančna podpora bo dodeljena po postopkih iz člena 18 Uredbe (EU) št. 516/2014.

V skladu s predlogom morata Italija in Grčija vsake tri mesece poročati Svetu in Komisiji o izvajanju tega sklepa, vključno z izvajanjem časovnih načrtov.

Poleg navedenega predlog določa, da se ta sklep uporablja za osebe, ki prispejo na ozemlji Italije in Grčije po začetku njegove veljavnosti. Sklep se bo uporabljal tudi za prosilce, ki so na ozemlji navedenih držav članic prispeli po vključno 15. aprilu 2015, saj so se na ta dan zgodili tragični dogodki, zaradi katerih je Evropski svet sklenil okrepiti notranjo solidarnost in odgovornost ter se zavezal zlasti k povečanju pomoči za izredne razmere v najbolj obremenjenih državah članicah.

⁶ http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf.

3.2. Pravna podlaga

Pravna podlaga za predlagani sklep Sveta je člen 78(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

V skladu z določbami Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PDEU, Združeno kraljestvo in Irska ne sodelujeta pri sprejetju ukrepov Sveta, predlaganih v skladu z naslovom V tretjega dela PDEU.

Združeno kraljestvo in Irska lahko Svet v treh mesecih po predložitvi predloga ali pobude, ali kadar koli po sprejetju, uradno obvestita, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi predlaganih ukrepov.

V skladu z določbami Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju ukrepov Sveta, predlaganih v skladu z naslovom V tretjega dela PDEU. Danska lahko v skladu s svojimi ustavnimi pravili kadar koli obvesti druge države članice, da želi v celoti uporabljati vse ustrezne ukrepe, sprejete na podlagi naslova V PDEU.

Evropska skupnost je sklenila sporazume z Islandijo, Norveško, Švico in Lihtenštajnom, na podlagi katerih se te države pridružujejo „pravnemu redu Dublin/Eurodac“ (Uredba (ES) št. 343/2003, ki jo je nadomestila Uredba (EU) št. 604/2013, in Uredba (EU) št. 2725/2000, ki jo bo nadomestila Uredba št. 603/2014). Ta predlog ne pomeni razvoja pravnega reda Dublin/Eurodac, zato pridružene države niso obvezane Komisijo uradno obvestiti o njihovem sprejetju tega sklepa, potem ko ga bo odobril Svet. Vsekakor pa se pridružene države lahko odločijo za prostovoljno sodelovanje pri začasnih ukrepih, določenih v tem sklepu.

3.3. Načelo subsidiarnosti

Naslov V PDEU o območju svobode, varnosti in pravice prenaša nekatere pristojnosti v zvezi s temi vprašanji na Evropsko unijo. Te pristojnosti je treba izvajati v skladu s členom 5 Pogodbe o Evropski uniji, tj. če in kolikor države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predlaganega ukrepa in se ti zaradi obsega ali učinkov predlaganega ukrepa lažje dosežejo na ravni Evropske unije.

Zgoraj opisane izredne razmere v Italiji in Grčiji, ki so posledica nenadnega prihoda državljanz tretjih držav, močno obremenjujejo azilna sistema in vire teh dveh članic. Posledično bodo zaradi sekundarnega gibanja teh oseb iz Italije in Grčije lahko prizadete tudi druge države članice. Z ukrepi posameznih držav članic nedvomno ni mogoče zadovoljivo odgovoriti na skupne izzive, s katerimi se soočajo vse države članice, zato je ukrepanje EU na tem področju bistvenega pomena.

3.4. Načelo sorazmernosti

Različni finančni in operativni ukrepi, ki sta jih za podporo azilnih sistemov Italije in Grčije doslej sprejela Evropska komisija in EASO, ne zadostujejo za uspešno spoprijemanje s trenutnimi kriznimi razmerami v teh dveh državah članicah. Glede na nujnost in resnost razmer, ki jih je povzročil zgoraj opisani prihod državljanz tretjih držav, se z odločitvijo za dodatne ukrepe na ravni EU v podporo tema državam članicama ne presega tisto, kar je potrebno za doseg cilja, tj. učinkovit odziv na navedene razmere. Natančneje, predlog predvideva, da se bo v dveh letih iz Italije oz. Grčije na ozemlja drugih držav članic premestilo 24 000 oz. 16 000 prosilcev, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito. Na podlagi statističnih podatkov za leto 2014 in prvo četrtletje leta 2015 prestavlja število oseb, ki bodo premeščene, 12 % vseh nezakonitih prehodov meje z Italijo oz. 19 % vseh takšnih prehodov meje z Grčijo.

Preostali državljani tretjih držav, ne glede na to, ali so zaprosili za mednarodno zaščito ali ne, ne bodo zajeti v program premestitve in zanje bosta še naprej odgovorni Italija in Grčija

oziroma država, ki je bila v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013 določena kot odgovorna država članica. Hkrati je podpora, ki jo bodo države članice premestitve zagotavljale Italiji in Grčiji, povezana z njuno predložitvijo časovnih načrtov, katerih izvajanje bo spremljala Komisija in ki bodo vključevali posebne ukrepe, ki jih morata ti državi članici sprejeti za zagotovitev, da bosta njuna azilna in migracijska sistema po prenehanju uporabe postopka premestitve iz tega sklepa bolje opremljena za obvladovanje razmer izrednega pritiska.

3.5. Vpliv na temeljne pravice

Z uvedbo začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije bodo varovane temeljne pravice prosilcev, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, kakor so določene v Listini EU o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).

Glavni namen tega sklepa je, da se z zagotovitvijo hitrega dostopa zadevnim osebam do ustreznega postopka za priznanje mednarodne zaščite spoštuje pravica do azila in zagotovi varstvo pred vračanjem, kakor sta določena v členih 18 in 19 Listine. Poleg tega je namen tega sklepa, da se z omogočitvijo premestitve zadevnih oseb v državo članico, ki jim lahko zagotovi ustrezne pogoje sprejema in možnosti za vključitev, zagotovita popolno spoštovanje pravice do dostojanstva ter zaščita pred mučenjem in nečloveškim ali ponižujočim ravnanjem ali kaznovanjem, kakor je določeno v členih 1 in 4 Listine. Ta sklep je namenjen tudi varstvu pravic otroka v skladu s členom 24 Listine in pravice do enotnosti družine v skladu s členom 7 Listine.

3.6. Vpliv na proračun

Ta predlog pomeni dodatne stroške za proračun EU v višini 240 000 000.

Predlog

SKLEP SVETA

o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Pogodba), zlasti člena 78(3) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 78(3) Pogodbe lahko Svet na predlog Komisije v primeru izrednih razmer v eni ali več državah članicah zaradi nenadnega prihoda državljanov tretjih držav sprejme začasne ukrepe v korist zadevnih držav članic.
- (2) V skladu s členom 80 Pogodbe morata za politike Unije glede mejne kontrole, azila in priseljevanja ter njihovo izvajanje veljati načeli solidarnosti in pravične delitve odgovornosti med državami članicami, akti Unije, sprejeti na tem področju, pa morajo vsebovati ustrezne ukrepe za uveljavitev tega načela.
- (3) Ob nedavnih kriznih razmerah v Sredozemlju so institucije Unije nemudoma priznale izredne migracijske tokove v tej regiji ter pozvale h konkretnim solidarnostnim ukrepom za podporo najbolj obremenjenim državam članicam. Na skupnem zasedanju ministrov za zunanje zadeve 20. aprila 2015 je Evropska komisija predstavila načrt ukrepov v desetih točkah za takojšen odziv na to krizo ter se med drugim zavezala k preučitvi možnosti za uvedbo mehanizma nujnih premestitev.
- (4) Evropski svet se je v sklepih z dne 23. aprila 2015 med drugim odločil okrepiti notranjo solidarnost in odgovornost ter se zavezal zlasti povečanju nujne pomoči najbolj obremenjenim državam članicam in preučitvi možnosti za organizacijo nujnih premestitev med državami članicami na prostovoljni osnovi, pa tudi k napotitvi ekip Evropskega azilnega podpornega urada (v nadaljnjem besedilu: EASO) v najbolj obremenjene države članice za skupno obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito, vključno z registracijo in odvzemanjem prstnih odtisov.
- (5) Evropski parlament je v resoluciji z dne 28. aprila 2015 ponovno potrdil, da mora Unija pri svojem odzivu na nedavne pretresljive dogodke v Sredozemlju izhajati iz solidarnosti in pravične delitve odgovornosti ter se pri tem osredotočiti zlasti na potrebe držav članic, ki sprejmejo v absolutnem smislu ali sorazmerno gledano največji delež beguncev in prisilcev za mednarodno pomoč.
- (6) V nekaterih državah članicah se je leta 2014 opazno povečalo skupno število migrantov (vključno s prosilci za mednarodno zaščito), ki so prispeli na njihovo ozemlje, in ponekod se je ta trend nadaljeval tudi v prvih mesecih leta 2015. Evropska komisija in EASO sta več državam članicam zagotovila nujno finančno pomoč in operativno podporo, da bi se lahko spoprijele s tem povečanim pritiskom.

- (7) Zlasti v Italijo in Grčijo je prispelo doslej največje število migrantov, vključno s prosilci, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, kar je močno obremenilo njuna migracijska in azilna sistema. Te razmere so še zaostrii nedavni tragični dogodki na Sredozemlju.
- (8) Po podatkih Evropske agencije za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah (Frontex) za leto 2014 sta bili migracijski poti na osrednjem in vzhodnem Sredozemlju glavni območji nezakonitih prehodov meje z Unijo. Samo v Italijo je leta 2014 nezakonito vstopilo več kot 170 000 migrantov, kar je 277-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013. Trend enakomernega naraščanja je bilo opaziti tudi v Grčiji, v katero je nezakonito vstopilo več kot 50 000 migrantov, kar je 153-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013. Statistični podatki za prve mesece leta 2015 jasno potrjujejo nadaljevanje tega trenda v Italiji. Tudi v Grčiji se je število nezakonitih prehodov meje v prvih mesecih leta 2015 močno povečalo, in sicer je to število ustrezalo več kot polovici vseh nezakonitih prehodov meje v letu 2014 (skoraj 28 000 nezakonitih prehodov v prvih štirih mesecih leta 2015 v primerjavi s skupaj skoraj 55 000 tovrstnimi prehodi v letu 2014). Velik del migrantov z neurejenim statusom, odkritih v teh dveh regijah, predstavljajo državljani držav, katerih prošnje za mednarodno zaščito v Uniji se po podatkih Eurostata pogosto ugodno rešijo (leta 2014 so Sirci in Eritrejci, katerih prošnje se na ravni Unije ugodno rešijo v več kot 75 % primerov, predstavljali več kot 40 % tovrstnih migrantov v Italiji in več kot 50 % v Grčiji). Glede na podatke Eurostata se je leta 2013 v Grčiji nahajalo 8 220 Sircev z neurejenim statusom, leta 2014 pa njihovo število znašalo že 30 505.
- (9) Leta 2014 je po podatkih Eurostata v Italiji za mednarodno zaščito zaprosilo 64 625 oseb, kar je 143-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013, ko je bilo tovrstnih prosilcev 26 920. Grčija je z 9 430 prosilci beležila manjši porast števila prošenj (tj. 15-odstotno povečanje).
- (10) Po podatkih agencije Frontex je bila leta 2014 pomembna migracijska pot v Unijo tudi zahodna balkanska pot s 43 357 nezakonitimi prehodi meje. Vendar pa večina migrantov, ki vstopijo po tej poti, niso migranti, ki bi *prima facie* potrebovali mednarodno zaščito, pri čemer 51 % teh migrantov predstavljajo kosovski Albanci.
- (11) Doslej so bili v okviru migracijske in azilne politike sprejeti številni ukrepi za podporo Italiji in Grčiji, med drugim s precejšnjo nujno finančno pomočjo in tudi z operativno pomočjo, ki jo je zagotovil EASO. Italija in Grčija sta bili na drugem in tretjem mestu med upravičenkami, ki so v obdobju 2007–2013 prejele največ finančnih sredstev iz naslova splošnega programa „Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov“ (SOLID), poleg tega pa sta prejeli še precejšnja sredstva iz naslova nujne pomoči. Ti državi bosta tudi v obdobju 2014–2020 glavni upravičenki do sredstev iz Sklada za azil, migracije in vključevanje.
- (12) Zaradi nestabilnih razmer in konfliktov, ki se odvijajo v neposrednem sosedstvu Italije in Grčije, se bo že tako velik pritisk na njuna migracijska in azilna sistema zelo verjetno še stopnjeval, številni migranti, ki prispejo na njuni ozemlji, pa bodo morda potrebovali mednarodno zaščito. Zato je odločilnega pomena, da se pokaže solidarnost s tema državama članicama in da se podpora, ki se jima že zagotavlja, dopolni z začasnimi ukrepi na področju mednarodne zaščite.
- (13) Hkrati bi morali Italija in Grčija izvesti strukturne rešitve za odpravo pomanjkljivosti v delovanju svojih azilnih in migracijskih sistemov. Ukrepe iz tega sklepa bi zato morala spremljati uvedba trdnega in strateškega okvira v teh dveh državah članicah za odziv na krizne razmere in za okrepitev reform, ki se že izvajajo na teh področjih. V ta

namen bi morali Italija in Grčija v enem mesecu od začetka veljavnosti tega sklepa predložiti Komisiji vsaka svoj časovni načrt, ki bi moral vključevati ustrezne ukrepe na področju azila, prvega sprejema in vračanja za krepitev zmogljivosti, kakovosti in učinkovitosti njunih sistemov na teh področjih kot tudi ukrepe za zagotovitev ustreznega izvajanja tega sklepa, da bi se po izteku njegove veljavnosti lahko bolje spoprijemali z morebitnimi povečanju števila migrantov, ki prispejo na njuni ozemlji.

- (14) Komisija bi morala imeti pooblastilo, da po potrebi zamrzne uporabo tega sklepa za omejeno časovno obdobje, če Italija ali Grčija ne bi spoštovali svojih obveznosti v zvezi s tem.
- (15) Če bi se katera koli druga država članica zaradi nenadnega prihoda državljanov tretjih držav znašla v podobnih izrednih razmerah kot Italija in Grčija, lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom sprejme začasne ukrepe v skladu s členom 78(3) Pogodbe v korist zadevne države članice. Takšni ukrepi lahko po potrebi vključujejo zamrznitev obveznosti zadevne države članice, ki so ji naložene s tem sklepom.
- (16) V skladu s členom 78(3) Pogodbe bi morali biti ukrepi v korist Italije in Grčije začasni. Obdobje 24 mesecev je smiselno, da bi ukrepi iz tega sklepa Italiji in Grčiji resnično pomagali pri obvladovanju povečanih migracijskih tokov na njunih ozemljih.
- (17) Ukrepi iz tega sklepa pomenijo začasno odstopanje od merila iz člena 13(1) Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ ter postopkovnih korakov, vključno z roki iz členov 21, 22 in 29 navedene uredbe.
- (18) Izbrati je bilo treba merila za določitev, kateri prosilci in koliko naj se jih premesti iz Italije in Grčije. Zasnovan je jasen in obvladljiv sistem, ki temelji na določitvi praga povprečne stopnje na ravni Unije ugodno rešenih prošenj za mednarodno zaščito v postopkih na prvi stopnji, kakor jo je izračunal Eurostat na podlagi najnovejših razpoložljivih statističnih podatkov o vseh prvostopenjskih odločitvah, ki so bile na ravni Unije sprejete v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito. Po eni strani bi bilo treba s tem pragom v čim večji možni meri zagotoviti, da lahko vsi prosilci, ki bodo najverjetneje potrebovali mednarodno zaščito, neomejeno in hitro uveljavijo svoje pravice do zaščite v državi članici, v katero bodo premeščeni. Po drugi strani bi se v največji možni meri preprečilo, da bi bili prosilci, katerih prošnje bodo verjetno zavrnjene, premeščeni v drugo državo članico in bi se s tem neupravičeno podaljšalo njihovo bivanje v Uniji. Glede na podatke Eurostata o odločitvah, ki so bile leta 2014 sprejete v postopkih na prvi stopnji, bi bilo v treba v tem sklepu uporabiti prag 75 %, ki ustreza ravni odločitev, ki so bile navedenega leta sprejete v zvezi s prošnjami Sircev in Eritrejcev.
- (19) Namen začasnih ukrepov je ublažiti občuten pritisk na azilna sistema Italije in Grčije, zlasti s premestitvijo pomembnega števila prosilcev, ki bodo na njuni ozemlji prispeli po dnevu začetka uporabe tega sklepa in bodo nedvomno potrebovali mednarodno zaščito. Glede na skupno število državljanov tretjih držav, ki so leta 2014 nezakonito vstopili v Italijo in Grčijo, ter ob upoštevanju števila tistih, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, bi bilo treba iz Italije in Grčije premestiti skupaj 40 000 prosilcev, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito. To število ustreza približno

⁷

Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (UL L 180, 29.6.2013, str. 31).

40 % skupnega števila državljanov tretjih držav, ki so leta 2014 nezakonito vstopili v Italijo in Grčijo ter nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito. Ukrep premestitve, ki se predlaga v tem sklepu, torej pomeni pravično delitev bremena med Italijo in Grčijo na eni strani ter drugimi državami članicami na drugi. Ob upoštevanju ustreznih skupnih podatkov za leto 2014 in prvo četrtletje leta 2015 za Italijo in Grčijo bi bilo treba iz Italije premestiti 60 % tovrstnih prosilcev, iz Grčije pa 40 %.

- (20) V skladu s Prilogo k Sporočilu Komisije o evropski agendi o migracijah⁸ bi moral predlagani ključ za porazdelitev temeljiti na a) številu prebivalcev (utežni količnik 40 %), b) skupnem BDP (utežni količnik 40 %), c) povprečnem številu prejetih spontanih prošenj za azil in številu ponovno naseljenih beguncev na milijon prebivalcev v obdobju 2010–2014 (utežni količnik 10 %) ter d) stopnji brezposelnosti (utežni količnik 10 %). Ključa za porazdelitev, ki sta določena v Prilogi I oz. Prilogi II k temu sklepu, upoštevata dejstvo, da državi članici, iz katerih bodo osebe premeščene, sami ne bosta sodelovali kot državi članici premestitve.
- (21) Sklad za azil, migracije in vključevanje, ustanovljen z Uredbo (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁹, finančno podpira ukrepe za delitev bremena, o katerih se dogovorijo države članice, in je odprt za nove pobude na tem področju. V členu 7(2) Uredbe (EU) št. 516/2014 je določena možnost, da države članice izvedejo ukrepe v zvezi s premestitvijo prosilcev za mednarodno zaščito v okviru svojih nacionalnih programov, člen 18 Uredbe (EU) št. 516/2014 pa določa možnost plačila pavšalnega zneska 6 000 EUR za premestitev vsakega upravičenca do mednarodne zaščite v drugo državo članico.
- (22) Ob spoštovanju načela solidarnosti in pravične delitve odgovornosti ter ob upoštevanju dejstva, da ta sklep pomeni nadaljnji razvoj politike na tem področju, bi bilo treba zagotoviti, da države članice, v katere se na podlagi tega sklepa iz Italije in Grčije premestijo prosilci, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, prejmejo pavšalni znesek za vsako premeščeno osebo, ki je enak pavšalnemu znesku iz člena 18 Uredbe (EU) št. 516/2014 in se odobri po enakem postopku. To pomeni omejeno, začasno odstopanje od člena 18 Uredbe (EU) št. 516/2014, ker pavšalni znesek ne bi bil plačan za upravičence do mednarodne zaščite, temveč za premeščene prosilce. Takšna začasna razširitev kroga potencialnih prejemnic pavšalnega zneska je dejansko sestavni del programa nujnih premestitev, ki ga uvaja ta sklep.
- (23) Uvesti je treba postopek za hitro premestitev ter v okviru tesnega administrativnega sodelovanja med državami članicami in operativno podporo, ki jo zagotavlja EASO, spremljati izvajanje začasnih ukrepov.
- (24) Državna varnost in javni red bi morala biti upoštevana v celotnem postopku premestitve, dokler ni prosilec dejansko premeščen.
- (25) Pri odločanju, katere prosilce, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, bi bilo treba premestiti iz Italije in Grčije, bi bilo treba dati prednost ranljivim prosilcem v smislu člena 22 Direktive 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰. Pri tem bi se

⁸ COM(2015) 240 final.

⁹ Uredba (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ustanovitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje, o spremembi Odločbe Sveta 2008/381/ES in razveljavitvi odločb št. 573/2007/ES in št. 575/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Odločbe Sveta 2007/435/ES (UL L 150, 20.5.2014, str. 168).

¹⁰ Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (UL L 180, 29.6.2013, str. 96).

morale prednostno upoštevati posebne potrebe prosilcev, vključno s potrebami, povezanimi z zdravjem. Korist otroka bi morala biti vedno najpomembnejše vodilo.

- (26) Poleg tega bi bilo treba pri določanju države članice, ki bo država premestitve, upoštevati zlasti posebne kvalifikacije zadevnih prosilcev, kot je znanje jezikov, da bi se olajšala njihova vključitev v državi članice premestitve. Kar zadeva najbolj ranljive prosilce, bi bilo treba upoštevati zmogljivosti države članice premestitve, da tovrstnim prosilcem zagotovi ustrezno pomoč.
- (27) Države članice bi z napotitvijo uradnikov za zvezo v Italijo in Grčijo lahko olajšale učinkovito izvajanje postopka premestitve, kar velja tudi za ustrezno določitev prosilcev, ki bodo premeščeni, ob upoštevanju zlasti potrebe po njihovi zaščiti in njihovih kvalifikacij.
- (28) Pravni in postopkovni zaščitni ukrepi iz Uredbe (EU) št. 604/2013 se še naprej uporabljajo v zvezi s prosilci, za katere se uporablja ta sklep. Poleg tega bi morali biti prosilci obveščeni o postopku premestitve iz tega sklepa in seznanjeni z odločitvijo o premestitvi. Ker prosilec v skladu s pravom EU nima pravice izbrati države članice, ki bo odgovorna za obravnavo njegove prošnje, bi se lahko na pravico do učinkovitega pravnega sredstva zoper odločitev o premestitvi, ki je določena v Uredbi (EU) št. 604/2013, skliceval samo, kadar uveljavlja svoje temeljne pravice.
- (29) Prosilci bi morali pred premestitvijo v državo članico premestitve in po njej uživati pravice in jamstva, ki so določeni v Direktivi Sveta 2003/9/ES¹¹ in Direktivi Sveta 2005/85/EC¹² ter, z učinkom od 20. julija 2015, v Direktivi 2013/33/EU in Direktivi 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹³, tudi v smislu njihovih posebnih sprejemnih in postopkovnih potreb. Poleg tega se Uredba Sveta (ES) št. 2725/2000¹⁴ in, od 20. julija 2015, Uredba (EU) št. 603/2013¹⁵ še naprej uporabljata za prosilce, za katere se uporablja ta sklep.
- (30) Sprejeti bi bilo treba ukrepe za preprečevanje sekundarnega gibanja premeščenih oseb iz države članice premestitve v druge države članice. Zlasti bi bilo treba prosilce seznaniti s posledicami nadaljnjega premikanja znotraj EU in dejstvom, da se jim pravice iz naslova mednarodne zaščite, ki jim jo prizna država članica premestitve, načeloma priznajo samo v tej državi članici.

¹¹ Direktiva Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil (UL L 31, 6.2.2003, str. 18).

¹² Direktiva Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah (UL L 326, 13.12.2005, str. 13).

¹³ Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL L 180, 29.6.2013, str. 60).

¹⁴ Uredba Sveta (ES) št. 2725/2000 z dne 11. decembra 2000 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Dublinske konvencije (UL L 316, 15.12.2000, str. 1).

¹⁵ Uredba (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona, ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1077/2011 o ustanovitvi Evropske agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (UL L 180, 29.6.2013, str. 1).

- (31) Ker države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev tega sklepa in se ti zaradi obsega ali učinkov predlaganega ukrepa lažje dosežejo na ravni Evropske unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom solidarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti, kakor je določeno v prej navedenem členu, ta sklep ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (32) Ta sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (33) [V skladu s členom 3 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, sta ti državi članici podali uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi tega sklepa.]

ALI

- (34) [V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, ter brez poseganja v člen 4 navedenega protokola ti državi članici ne sodelujeta pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanj ni zavezujoč in se v njiju ne uporablja.]

ALI

- (35) [V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, ter brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Združeno kraljestvo ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanj ni zavezujoč in se v njem ne uporablja.]
- (36) V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Irska (z dopisom z dne ...) podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi tega sklepa.]

ALI

- (37) [V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Združeno kraljestvo (z dopisom z dne ...) podalo uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi tega sklepa.]
- (38) [V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, ter brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanj ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.]
- (39) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanj ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.
- (40) Glede na nujnost razmer začne ta sklep veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta sklep določa začasne ukrepe na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije, da bi se jima omogočilo obvladovanje izrednih razmer, ki so posledica nenadnega prihoda državljanov tretjih držav na njuni ozemlji.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „prošnja za mednarodno zaščito“ pomeni prošnjo za mednarodno zaščito v smislu člena 2(h) Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶;
- (b) „prosiliec“ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je vložila prošnjo za mednarodno zaščito, v zvezi s katero še ni bila sprejeta dokončna odločitev;
- (c) „mednarodna zaščita“ pomeni status begunca in status subsidiarne zaščite v smislu člena 2(e) in (g) Direktive 2011/95/EU;
- (d) „družinski člani“ pomenijo družinske člane v smislu člena 2(g) Uredbe (EU) No 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta;
- (e) „premistitev“ pomeni transfer prosilca z ozemlja države članice, ki je glede na merila iz poglavja III Uredbe (EU) št. 604/2013 odgovorna za obravnavo njegove prošnje za mednarodno zaščito, na ozemlje države članice premestitev;
- (f) „država članica premestitve“ pomeni državo članico, ki postane odgovorna za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito, ki jo je prosilec vložil po tem, ko je bil premeščen na ozemlje te države članice, v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013.

Člen 3

Področje uporabe

1. Premestijo se samo prosilci, katerih prošnje za mednarodno zaščito v skladu z merili za določitev odgovorne države članice iz poglavja III Uredbe (EU) št. 604/2013 načeloma obravnavata Italija in Grčija.
2. V skladu s tem sklepom se premestijo samo prosilci iz držav, za katere po najnovejših podatkih na ravni EU, ki so na voljo Eurostatu, delež ugodno rešenih prošenj za mednarodno zaščito med vsemi odločitvami, ki se v smislu poglavja III Direktive 2013/13/EU sprejmejo v postopkih na prvi stopnji v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito, znaša najmanj 75 %. Pri osebah brez državljanstva se upošteva država prejšnjega običajnega prebivališča.

¹⁶ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL L 337, 20.12.2011, str. 9).

Člen 4

Ključ za porazdelitev

1. 24 000 prosilcev se premesti iz Italije na ozemlja drugih držav članic, kakor je določeno v Prilogi I.
2. 16 000 prosilcev se premesti iz Grčije na ozemlja drugih držav članic, kakor je določeno v Prilogi II.

Člen 5

Postopek premestitve

1. Za upravno sodelovanje, ki je potrebno za izvajanje tega sklepa, vsaka država članica določi nacionalno kontaktno točko ter njen naslov sporoči drugim državam članicam in Evropskemu azilnemu podpornemu uradu. Države članice v koordinaciji z Evropskim azilnim podpornim uradom sprejmejo vse ukrepe, potrebne za neposredno sodelovanje in izmenjavo informacij med pristojnimi organi.
2. Italija in Grčija v obdobju uporabe tega sklepa s podporo Evropskega azilnega podpornega urada in po potrebi uradnikov za zvezo držav članic iz odstavka 8 v rednih časovnih presledkih določita posamezne prosilce, ki bodo premeščeni v druge države članice, ter kontaktnim točkam teh držav članic in Evropskemu azilnemu podpornemu uradu sporočita število prosilcev, ki jih je mogoče premestiti. Prednost pri tem imajo ranljivi prosilci v smislu člena 22 Direktive 2013/33/EU.
3. Države članice čim prej po prejetju informacij iz odstavka 2 sporočijo število prosilcev, ki se lahko takoj premestijo na njihovo ozemlje, in morebitne druge relevantne informacije, pri čemer upoštevajo ciljni števili, ki sta zanje določeni v Prilogi I in Prilogi II.
4. Italija in Grčija na podlagi informacij, ki jih prejmeta v skladu z odstavkom 3, za vsakega prosilca, ki je bil določen za premestitev, čim prej sprejmeta odločitev o premestitvi v posamezno državo članico premestitve in ga s to odločitvijo seznanita v skladu s členom 6(4).
5. Prosilci, za katere se v skladu z obveznostmi iz člena 9 Uredbe (EU) št. 603/2013 zahteva odvzem prstnih odtisov, so lahko premeščeni le, če so bili njihovi prstni odtisi odvzeti.
6. Premestitev prosilca na ozemlje države članice premestitve se izvede čim prej po datumu njegove seznanitve z odločitvijo o premestitvi v skladu s členom 6(4).
7. Države članice imajo pravico zavrniti, da se vanje premesti prosilec, v zvezi s katerim obstajajo resni pomisleki glede državne varnosti ali javnega reda.
8. Države članice lahko za izvajanje vseh vidikov postopka premestitve iz tega člena v Italijo in Grčijo napotijo uradnike za zvezo.
9. Postopek premestitve iz tega člena ni daljši od enega meseca od trenutka, ko so bili posamezni prosilci določeni za premestitev v skladu z odstavkom 2 tega člena.

Člen 6

Pravice in obveznosti prosilcev za mednarodno zaščito, za katere se uporablja ta sklep

1. Najpomembnejše vodilo držav članic pri izvajanju tega sklepa je korist otroka.
2. Države članice zagotovijo, da so družinski člani, ki spadajo na področje uporabe tega sklepa, premeščeni na ozemlje iste države članice.
3. Italija in Grčija obvestita prosilca o postopku premestitve v skladu s tem sklepom v jeziku, ki ga ta razume ali za katerega se lahko upravičeno domneva, da ga razume, preden sprejmeta odločitev o premestitvi.

4. Italija in Grčija po sprejetju odločitve o premestitvi prosilca in pred dejansko premestitvijo zadevno osebo pisno seznani z odločitvijo o njeni premestitvi. V odločitvi je navedena država članica premestitve.

5. Od prosilca ali upravičenca do mednarodne zaščite, ki vstopi na ozemlje države članice, ki ni država članica njegove premestitve, ne da bi izpolnjeval pogoje za bivanje v tej drugi državi članici, se zahteva takojšnja vrnitev v državo članico njegove premestitve, ki ga ponovno sprejme, v skladu s pravili iz Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta oziroma Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷.

Člen 7

Operativna podpora Italiji in Grčiji

Države članice okrepijo svojo podporo Italiji in Grčiji na področju mednarodne zaščite prek ustreznih dejavnosti, ki jih koordinirajo Evropski azilni podporni urad ter druge pristojne agencije, po potrebi tudi z zagotovitvijo nacionalnih strokovnjakov za naslednje podporne dejavnosti:

- (a) razvrščanje državljanov tretjih držav, ki prispejo v Italijo in Grčijo, kar vključuje ugotavljanje natančne identitete, odvzem prstnih odtisov in registracijo prošenj za mednarodno zaščito;
- (b) začetno obravnavo prošenj;
- (c) zagotavljanje informacij in po potrebi posebne pomoči prosilcem ali potencialnim prosilcem, za katere bi se v skladu s tem sklepom lahko sprejela odločitev o premestitvi;
- (d) izvedbo premestitve prosilcev v državo članico premestitve.

Člen 8

Dodatni ukrepi, ki jih sprejmeta Italija in Grčija

1. Italija in Grčija v enem mesecu od začetka veljavnosti tega sklepa predložita Komisiji vsaka svoj časovni načrt, ki vključuje ustrezne ukrepe na področju azila, prvega sprejema in vračanja za krepitev zmogljivosti, kakovosti in učinkovitosti njunih sistemov na teh področjih kot tudi ukrepe za zagotovitev ustreznega izvajanja tega sklepa. Italija in Grčija v celoti izvajata svoja časovna načrta.

2. Če Italija ali Grčija ne izpolni obveznosti iz odstavka 1, se lahko Komisija odloči zamrzniti uporabo tega sklepa v zvezi z zadevno državo članico za obdobje do treh mesecev. Komisija lahko takšno zamrznitev podaljša največ enkrat za dodatno obdobje do treh mesecev.

Člen 9

Izredne razmere v državah članicah premestitve

Če bi v državi članici premestitve zaradi nenadnega prihoda državljanov tretjih držav nastale izredne razmere, lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom sprejme začasne ukrepe v korist zadevne države članice v skladu s členom 78(3) Pogodbe. Takšni ukrepi lahko po potrebi vključujejo zamrznitev obveznosti zadevne države članice, ki so ji naložene s tem sklepom.

17

Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

Člen 10
Finančna podpora

Država članica premestitve prejme za vsakega prosilca za mednarodno zaščito, ki se vanjo premesti na podlagi tega sklepa, pavšalni znesek 6 000 evrov. Ta finančna podpora se dodeli po postopkih iz člena 18 Uredbe (EU) št. 526/2014.

Člen 11
Poročanje

Italija in Grčija vsake tri mesece poročata Svetu in Komisiji o izvajanju tega sklepa, vključno z izvajanjem časovnih načrtov iz člena 8.

Člen 12
Začetek veljavnosti

1. Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Uporablja se do [24 mesecev po začetku veljavnosti].
3. Uporablja se za osebe, ki prispejo na ozemlju Italije in Grčije med [v UL vstaviti točen datum začetka veljavnosti] in [v UL vstaviti točen datum začetka veljavnosti plus 24 mesecev], ter za prosilce, ki so na ozemlju navedenih držav članic prispeli po vključno 15. aprilu 2015.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik